

a valódi mondanivaló. Ráadásul annak ellenére, hogy a történet az előítéletek értelmetlenségére próbál rámutatni, a színpadon olyan sztereotípiákkal találkozunk, mint a sikoltozva, csoportosan közlekedő kiskamasz lányok, akikhez hasonlóan a darabban több szereplő időnként indokolatlan, de legalábbis motiválatlan kiáltozásban tör ki.

A musical látványvilágában is a West Enden bemutatottakra támaszkodik, a koreográfia több ötletes, kreatív epizódot is felvonultat, mint amilyen a Hattyúk tavába csöppenő Billy tánca, vagy a párhuzamosan zajló történések, amikor a balett rúd mellett felsorakozott lányok feje fölött feszülnek egymásnak a rendőrök és a bányászok, de

ők zavartalanul folytatják a táncot. Egy idő után sajnos azonban akkora lett a káosz a színpadon, hogy nehezen lehetett követni a cselekményt.

Kétség sem férhet hozzá, hogy Billy Elliot története tizennyolc évvel ezelőtt ugyanúgy érvényes volt, ahogy ma, még akkor is, ha a nézőnek a mondanivalót több réteg túll alól kell kibányásznia.

Magyar Állami Operaház, Erkel Színház

Lee Hall – Sir Elton John: Billy Elliot

Rendező: Szirtes Tamás

A teljes szereposztás a produkció honlapján olvasható.

Péter Zsombor

Billy Elliot- Daldry filmjéről

Az ezredfordulón a semmiből érkezett egy elsőfilmes rendező Stephen Daldry személyében, aki a szintén újoncnak számító Lee Hall forgatókönyvéből forgatta le a Billy Elliot című művet. A film meghódította a világot, három Oscar-díjra jelölték, színdarab és musical készült belőle, amit a Broadway-től kis hazánkig, világszerte bemutattak, hatalmas sikerrel. No, de miként indult a címszereplő srác diadalútja?

A történet a 80-as évek közepén játszódik brit környezetben, amikor javában tombolt a bányászok sztrájkja. A 11 esztendő Billy, sok más fiútársával egyetemben bokszolni tanul, ám egy nap meglátja a balettozó lányokat és kedvet kap a tánchoz. A konzervatív apuka azonban hallani sem akar az új hobbiról.

A cselekmény elképesztően pörgős tempóban indul, Daldry nem vesződik a lassan körvonalazódó konfliktussal, egyből a mélyvízbe dob és hagyja, hogy történet lendülete

építse a karaktereket. Nincs különösebb oka a főhős tánc iránti vonzalmának, egyszerűen csak tetszik neki. A nézőhöz hasonlóan ő is furcsán kezeli a helyzetet, nem érti miért csinálja, de szükségét érzi, mert ilyenkor kicsit kiszabadulhat az őt körülvevő, nem túl rózsás környezetből. Ez a fajta elbeszélés mód a film egyik nagy bravúrja, a direktor nem csak egy adott dologra fókuszál, hanem sokrétűen mesél. Billy meg akar szabadulni a problémáitól, ebben remek eszköz a tánc, ugyanakkor Daldry erősen betekintést enged a Thatcher éra viszontagságaiba. A brit bányászsztárjk az egyik legjelentősebb eseménye volt az ország történelmének, többek közt a hossza és elképesztő mérete miatt. A sztori mégsem erre épít, annyira érinti csak a témát amennyire szükséges, de tökéletesen érződik, hogy milyen állapotok uralkodtak akkoriban ott. Újfent fantasztikus húzás, hogy ezt, az alapvetően komor felütést remek humorral képesek

oldani. Képi és verbális eszközöket egyaránt bevetnek a feszültség oldása végett, gondoljunk csak a rendőrökből álló kerítésre, miközben Billy és Debbie hazafele sétálnak, vagy a címszereplő mókás gyakorlására a fürdőszobában. Rengeteget lehet nevetni és mosolyogni a filmen, amire szükség is van ebben az érzelmi hullámvasútban. Hall dialógusaiból és Daldry képeiből sugárzik a brit szikárság. Ez a történet ebben a környezetben a legütőképesebb. Borzasztóan természetesnek hat, ahogy a szabadszajú fiatalok viselkednek, teljesen kendőzetlenül és nyers stílusban. Külön érdekes, hogy a film már 2000-ben nyíltan mert beszélni a homoszexualitásról, toleranciáról, amikor a politikailag korrekt látásmód messze nem volt még annyira elterjedt mint manapság. Ráadásul ezt sem agresszívan nyomja le a néző torkán, hanem finom humorral, könnyed stílusban. A Billy Elliot ugyanakkor mégis a családról szól. Ahogy a kezdeti szétválás után egyre nagyobb támogatást nyer a fiú ügye, nem is beszélve az apa áldozathozataláról. Pokoli erős az a jelenet, amikor a sztrájkot megtörve visszamenne dolgozni

és a nagyobbik fiával találja szembe magát. Végtelenül átélhető, ahogy ez az egyszerű ember, kénytelen lenyelni az egyetlen dolgot, ami megmaradt neki: a büszkeségét. Mert van, ami fontosabb, még ha ezért az elveit is kell félredobni. Kevés alkotás van, ami ennyire erőteljes drámával operál, miközben képes könnyed maradni.

A „soha ne add fel” és a „mindig légy önmagad” típusú közhelyek mára végletekig elcsépeltnak hatnak, ellenben Daldry mozija mit sem veszített erejéből. Sajátos eszközökkel mutatja be azt a fáradtságos utat, ami a sikerhez vezet és cseppet sem érződik lerágott csontnak, netalántán giccsesnek. Ebben persze nagy szerepe van a stábnak, élen a tüneményes Jamie Bellel, akinek minimum Oscar jelölés járt volna ezért az alakításért. Julie Walters, Gary Lewis és a többiek is fantasztikusak, de a mű sikere egyértelműen Bellen múlt. Inspirációnak, lélekemelésnek, családi programnak is tökéletes ez a lassan 20 esztendő mesteremunka. Akár látta valaki akár nem, bármikor érdemes újra táncra perdülnünk Billy Elliottal.